

Załącznik nr 1 do
uchwały nr XXXVIII/219/2008
Rady Bartoszyce Miasta
z dnia 30 grudnia 2008 r.

WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY DLA MIASTA BARTOSZYCE NA LATA 2009-2015

Poznań, listopad 2008

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	3
II. PODSTAWY WIELOLETNIEGO PLANU INWESTYCYJNEGO MIASTA BARTOSZYC	5
II.1. DEFINICJA WPI.....	5
II.2. OTOCZENIE PRAWNE WPI.....	6
II.3. POWIĄZANIE WIELOLETNIEGO PLANU INWESTYCYJNEGO Z DOKUMENTAMI PROGRAMOWYMI.....	8
II.4. METODYKA PRAC	9
II.5. ZAŁOŻENIA DO PROGNOZ	10
III. WIELOLETNI PLAN FINANSOWY – PROGNOZA BUDŻETOWA NA LATA 2009-2015	13
III.1. DOCHODY.....	14
III.2. WYDATKI.....	17
III.3. INFORMACJE O ZACIĄGNIĘTYCH I PLANOWANYCH ZOBOWIĄZANIACH FINANSOWYCH Z TYTUŁU KREDYTÓW, POŻYCZEK, OBLIGACJI, PORĘCZEŃ I GWARANCJI	20
III.4. ANALIZA DŁUGU I ZDOLNOŚCI FINANSOWEJ MIASTA.....	20
III.5. ŚRODKI PRZEZNACZONE NA ZADANIA INWESTYCYJNE	22
IV. WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY - WYBÓR ZADAŃ INWESTYCYJNYCH	27
IV.1. ZADANIA ZGŁOSZONE DO WPI.....	27
IV.2. KRYTERIA KWALIFIKACJI ZADAŃ INWESTYCYJNYCH.....	29
IV.3. ZADANIA PRZYJĘTE DO WPI	32
V. PODSUMOWANIE	37
VI. ZAŁĄCZNIKI	40
ZAŁĄCZNIK 1. ZARZĄDZENIE NR ... BURMISTRZA MIASTA BARTOSZYCE Z DNIA ... ROKU O PRYZYSTĄPIENIU DO WIELOLETNIEGO PLANU INWESTYCYJNEGO.	40
ZAŁĄCZNIK 2. SZABLON KARTY INFORMACYJNEJ ZADANIA.....	40
ZAŁĄCZNIK 3. KRYTERIA OCENY WNIOSKÓW INWESTYCYJNYCH	40
ZAŁĄCZNIK 4. ZESTAWIENIE ZADAŃ INWESTYCYJNYCH.....	40

I. Wstęp

Prawne podstawy wieloletniego planowania finansowego na szczeblu lokalnych jednostek samorządu terytorialnego tworzą Artykuły 110 (i inne) ustawy o finansach publicznych oraz 18 ustawy o samorządzie gminnym.

Wieloletni Plan Inwestycyjny dla Miasta Bartoszyce na lata 2009-2015 (dalej też WPI) to dokument stanowiący podstawę długookresowego planowania w Mieście Bartoszyce. Obejmuje zbiór zaplanowanych do realizacji zadań inwestycyjnych, zestawionych w ujęciach rzeczowym, finansowym i czasowym. Wymóg opracowania i corocznej aktualizacji WPI wynika z dwóch głównych przesłanek, tj.: potrzeby zapewnienia przez władze Miasta realizacji społecznie ważnych zadań inwestycyjnych z jednej strony oraz możliwości finansowych Miasta z drugiej strony. Stąd, WPI, jako narzędzie systematyzujące proces realizacji najważniejszych zadań inwestycyjnych zaplanowanych do wykonania w Mieście w długim horyzoncie czasowym, jest ściśle powiązany z budżetem Miasta i bezpośrednio wpływa na zapisaną w nim wielkość wydatków majątkowych. Docelowo, będzie kluczowym elementem budżetowania zadaniowego, ukierunkowanego na efektywność wydatkowania środków publicznych (*value for money auditing – VFM*), który za kryteria oceny przyjmuje w szczególności gospodarność, wydajność, skuteczność (*economy, efficiency, effectiveness*), łącząc elastycznie podejście kontroli *ex ante* i *ex post* oraz wspomagając aktywnie proces budżetowania w Gminie – od jego planowania do zakończenia wydatkowania.

WPI stanowi podstawowe źródło informacji dla wszystkich zainteresowanych i zaangażowanych w realny proces programowania rozwoju Miasta Bartoszyce. W swojej treści przedstawia sytuację finansową Miasta, w tym możliwości generowania dochodów i przychodów oraz wykorzystania dostępnych mechanizmów finansowych, które determinują zakres i kolejność realizacji planowanych inwestycji, jednoznacznie wskazując na priorytety inwestycyjne władz Miasta. Tym samym skutecznie wpływa na zaspokajanie najważniejszych potrzeb i realizację najistotniejszych dla społeczności Bartoszyce celów długookresowych. Wieloletni Plan Inwestycyjny dla Miasta Bartoszyce na lata 2009-2015 jest istotnym narzędziem planowania zarówno z punktu widzenia władz Miasta jak i samych mieszkańców i potencjalnych inwestorów.

Podstawowe korzyści z wprowadzenia wieloletniego planowania inwestycyjnego w Mieście Bartoszyce to m.in.:

- pełniejsze uspołecznienie systemu planowania,
- skuteczniejsze planowanie i bardziej racjonalna alokacja środków publicznych,
- skuteczniejsza realizacja podstawowych założeń i celów rozwoju Miasta,
- łatwiejszy monitoring i kontrola wydatków środków publicznych,
- większa transparentność przyznawanych środków dysponentom, skutkująca wyższą wiarygodnością władz Miasta,

- poprawa procedur przygotowania i rozliczania zadań inwestycyjnych (formalizuje procesy inwestycyjne ułatwiając ubieganie się o środki z funduszy strukturalnych i Europejskiego Obszaru Gospodarczego).

Zakłada się, że wdrożenie WPI w Mieście Bartoszyce zwiększy efektywność alokacji środków publicznych, przy jednoczesnym podniesieniu konkurencyjności Miasta w walce o europejskie środki na inwestycyjne programy infrastrukturalne. Jednocześnie, stworzy warunki do unormowania procesu tworzenia planów inwestycyjnych, zasad i procedur przygotowania zadań inwestycyjnych i integracji WPI z budżetem Miasta. Takie podejście zapewni zgodność alokacji środków na zadania inwestycyjne w cyklu rocznym przy zachowaniu ciągłości realizacji zadań wieloletnich.

Wieloletni Plan Inwestycyjny dla Miasta Bartoszyce na lata 2009-2015 składa się zasadniczo z trzech części. W pierwszej z nich zaprezentowano podstawy tworzenia dokumentu, obejmujące m.in. krótkie wprowadzenie teoretyczne, umocowanie prawne dla WPI wraz z odniesieniem do innych dokumentów programowych, przedstawienie dokładnej procedury tworzenia WPI (metodologię) oraz prezentację głównych założeń, będących podstawą prognozowania budżetu Bartoszyce. Druga część, Wieloletni Plan Finansowy/Prognoza Budżetowa na lata 2009-2015, to średniookresowa prognoza wolnych środków na inwestycje, stanowiąca merytoryczne wsparcie przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych. Bazuje w szczególności na analizie dochodów, wydatków, obciążeń kredytowych, a także długu i zdolności finansowej Miasta. Pierwsze dwie części dokumentu stanowią punkt wyjścia do zasadniczej, trzeciej, części Wieloletniego Planu Inwestycyjnego dla Miasta Bartoszyce na lata 2008-2015, która prezentuje listy zhierarchizowanych wg wcześniej zdefiniowanych kryteriów wyboru zadań inwestycyjnych zaplanowanych do realizacji w przyjętej perspektywie czasowej.

Podsumowując, niniejszy dokument pn. Wieloletni Plan Inwestycyjny dla Miasta Bartoszyce na lata 2009-2015 należy traktować jako instrument wskazujący priorytetowe kierunki i sposoby wydatkowania części środków budżetowych, stanowiących tzw. wydatki inwestycyjne/majątkowe. Stanowi zbiór wyselekcjonowanych, ocenionych i zaakceptowanych do realizacji przez władze Miasta Bartoszyce komunalnych zadań inwestycyjnych w przyjętym horyzoncie czasowym. Jest wyrazem dążenia władz Miasta do poprawy sprawności organizacyjnej i skuteczności działań służących zrównoważonemu rozwojowi Miasta, a także przejaw gospodarności i troski o efektywne wydatkowanie ograniczonych środków publicznych, będących w dyspozycji budżetu Miasta.

II. Podstawy Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Miasta Bartoszyce

II.1. Definicja WPI

Wieloletni Plan Inwestycyjny jest narzędziem systematyzującym proces realizacji najważniejszych zadań inwestycyjnych zaplanowanych do wykonania przez władze Miasta w długim horyzoncie czasowym. Zgodnie z najczęściej spotykanymi w literaturze definicjami:

WPI to proces decyzyjny wyboru ważnych inwestycji w dłuższym horyzoncie czasu, takich, aby suma korzyści (finansowych, społecznych, ekologicznych, innych) osiągniętych dzięki ich realizacji była jak największa.

Wieloletni Plan Inwestycyjny zawiera listę zadań inwestycyjnych przewidzianych do realizacji w ujęciach rzeczowym i finansowym, w rozbiciu na poszczególne lata, tworząc tym samym warunki do programowania inwestycyjnego w perspektywie wieloletniej. Programowanie inwestycyjne jest procesem ciągłym, który umożliwia hierarchizowanie zadań inwestycyjnych ze względu na następujące aspekty:

- wymóg efektywności ekonomicznej,
- konieczność spełnienia zobowiązań prawnych i instytucjonalnych,
- realizację zasady zrównoważonego rozwoju Miasta.

Wymogi proceduralne towarzyszące procesowi wieloletniego programowania inwestycyjnego porządkują cały proces, wymuszając etapowanie i przechodzenie przez poszczególne fazy projektów inwestycyjnych, począwszy od prac przygotowawczych, obejmujących opracowanie koncepcji, studiów programowych, rozwiązywania problemów terenowo-prawnych, poprzez opracowywanie dokumentacji wykonawczej, do etapu realizacji inwestycji, zakończonego uzyskaniem konkretnych efektów. Powszechnie do podstawowych celów tworzenia wieloletnich planów inwestycyjnych zalicza się:

- umożliwienie racjonalnego przygotowania inwestycji,
- koordynacja działań poszczególnych podmiotów odpowiedzialnych za realizację inwestycji,
- ułatwienie planowania rocznych budżetów w zakresie zadań inwestycyjnych,
- informowanie mieszkańców o planowanym rozwoju (w szczególności infrastruktury komunalnej), ułatwiając podejmowanie indywidualnych decyzji,
- informowanie przedsiębiorców i inwestorów o planach rozwojowych Miasta, ułatwiając podejmowanie decyzji inwestycyjnych,
- realizacja określonych w Strategii kierunków rozwoju Miasta,

- aplikowanie o dofinansowanie zadań z funduszy pomocowych UE (WPI jest jednym z wymaganych dokumentów).

Wieloletni Plan Inwestycyjny stanowi zatem użyteczny instrument komunikacji władz Miasta ze społeczeństwem, informującym o planach inwestycyjnych, finansowanych bądź współfinansowanych przez Miasto, w perspektywie kilku lat. Ma znaczący wpływ na ocenę atrakcyjności Miasta jako miejsca zamieszkania i inwestowania zarówno przez obecnych jak i potencjalnych mieszkańców oraz inwestorów, którzy są zainteresowani podwyższaniem jakości świadczonych przez Miasto, w którym żyją i pracują, usług.

Aby proces wieloletniego programowania inwestycyjnego, zapisany w WPI, pozwalał na optymalizację zakresów rzeczowych potrzeb inwestycyjnych i możliwości finansowych Miasta powinien być komplementarny w stosunku do prognozy zasobów wolnych środków na zadania inwestycyjne w perspektywie kilku lat, sporządzonej w ramach Wieloletniego Planu Finansowego. Stąd w dokumencie Wieloletniego Planu Inwestycyjnego określa dodatkowo:

- prognozę dochodów Gminy,
- niezbędną wielkość wydatków operacyjnych oraz tych na obsługę i spłatę zaciągniętych zobowiązań,
- prognozowaną wielkość długu do zaciągnięcia,
- wielkość środków przeznaczonych na inwestycje.

Zatwierdzony przez Radę Miasta Wieloletni Plan Inwestycyjny, będący w swojej istocie wyrazem polityki inwestycyjnej władz Miasta, jest dokumentem wspierającym władze Miasta w negocjacjach w zakresie pozyskiwania środków finansowych na inwestycje ze źródeł zewnętrznych. Daje gwarancję, że posiadane i pozyskane środki będą wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem oraz w trybie określonym harmonogramem prac.

Wieloletni Plan Inwestycyjny tworzy warunki do poprawy przez władze Miasta jakości planowania, sprawności organizacyjnej i skuteczności w osiąganiu zamierzonych celów. Procedury opracowywania wieloletnich planów inwestycyjnych umożliwiają mieszkańcom, instytucjom oraz jednostkom podległym samorządowi wnioskowanie o realizację ważnych z ich punktu widzenia zadań inwestycyjnych, a w konsekwencji bezpośrednie uczestnictwo w planowaniu i wydatkowaniu środków publicznych, wpływając na tempo i kształt rozwoju Miasta.

II.2. Otoczenie prawne WPI

Jednym z najważniejszych zadań lokalnych jednostek samorządu terytorialnego jest harmonijny i zrównoważony rozwój regionu poprzez realizację zadań własnych. Wynika to przede wszystkim z roli, jaką lokalnym jednostkom samorządu terytorialnego przyznały kolejne reformy samorządowe, mające miejsce w Polsce w latach 1990 i 1999. Dodatkowe potwierdzenie tego stanu w obowiązującym prawie

znajdujemy w Konstytucji RP, przyznającej szczególne uprawnienia samorządom terytorialnym. W swych najważniejszych zapisach Ustawa Zasadnicza stwierdza m.in., iż „Samorząd terytorialny wykonuje zadania publiczne nie zastrzeżone przez Konstytucję lub ustawy dla organów innych władz publicznych” (artykuł 163 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej). Zgodnie z artykułem 7 punkt 1 ustawy o samorządzie gminnym, zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych Gminy. W szczególności zadania własne obejmują zagadnienia:

- ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej,
- gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz,
- lokalnego transportu zbiorowego,
- ochrony zdrowia,
- pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych,
- gminnego budownictwa mieszkaniowego,
- edukacji publicznej,
- kultury, w tym bibliotek gminnych i innych placówek upowszechniania kultury,
- kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,
- targowisk i hal targowych,
- zieleni gminnej i zadrzewień,
- cmentarzy gminnych,
- porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego,
- utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
- polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej,
- wspierania i upowszechniania idei samorządowej,
- promocji gminy.

Wychodząc naprzeciw aktualnym wyzwaniom stawianym lokalnym jednostkom samorządu terytorialnego, dla racjonalnego i długofalowego zaplanowania wydatków, zwłaszcza tych na rzecz projektów perspektywicznych, Miasto Bartoszyce podjęło

działania związane z opracowaniem Wieloletniego Planu Inwestycyjnego. Podstawą prawną podjętych prac jest:

- Zarządzenie nr 76/2008 Burmistrza Miasta Bartoszyce z dnia 3 czerwca 2008 roku w sprawie powołania Zespołu Koordynującego ds. Wieloletniego Planu Inwestycyjnego.

II.3. Powiązanie Wieloletniego Planu Inwestycyjnego z dokumentami programowymi

Zgodnie z wytycznymi dotyczącymi tworzenia wieloletnich planów inwestycyjnych, projekty wszystkich zadań inwestycyjnych zawarte w WPI muszą być zgodne z celami i kierunkami określonymi w odpowiednich dokumentach strategicznych, a w przypadku zaangażowania środków zewnętrznych, szczególnie tych z funduszy strukturalnych, dodatkowo zgodne z wymaganiami i celami określonymi w priorytetach poszczególnych programów dotacji.

Wieloletni Plan Inwestycyjny dla Miasta Bartoszyce na lata 2009-2015 to podstawowy instrument w zakresie planowania długoterminowego, umożliwiający realizację celów zdefiniowanych w Strategii Rozwoju Miasta Bartoszyce na lata 2000-2015 (dalej też Strategia). To swoisty „pomost” pomiędzy perspektywicznymi ustaleniami Strategii a corocznymi budżetami Gminy. To także instrument koordynacji procesu planowania i realizacji inwestycji komunalnych, przyczyniający się do poprawy efektywności wydatkowania środków budżetowych.

Przyjęty w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym horyzont czasowy 2009-2015 jest zgodny nie tylko z obowiązującą Strategią, ale i z perspektywą finansową Unii Europejskiej na lata 2007-2013 (przy uwzględnieniu zasady n+2, oznaczającej w rzeczywistości możliwość współfinansowania projektów inwestycyjnych z funduszy unijnych do roku 2015). Oznacza to, że niniejszy dokument stanowi ważny instrument służący realizacji Strategii i tworzy warunki do jednoczesnego aplikowania o środki europejskie.

W aktualnej perspektywie finansowej Unii Europejskiej dla okresu 2007–2013, podstawą wykorzystania środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (dalej też EFRR) będą: Regionalny Program Operacyjny Warmia Mazury na lata 2007-2013, Program Operacyjny Polski Wschodniej, skierowany do pięciu najbiedniejszych polskich województw oraz dwa programy krajowe: Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 i Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko. Wszystkie programy mają na celu wspieranie rozwoju kraju poprzez zwiększanie jego konkurencyjności, spójności gospodarczej, terytorialnej, społecznej i wzrostu poziomu życia mieszkańców. Zaplanowane w Wieloletnim Programie Inwestycyjnym dla Miasta Bartoszyce na lata 2009-2015 do realizacji zadania inwestycyjne wpisują się w priorytety ww. programów i mogą być przedmiotem aplikowania o środki alokowane w tych programach.

II.4. Metodyka prac

Zgodnie z przyjętą procedurą tworzenia Wieloletniego Planu Inwestycyjnego dla Miasta Bartoszyce na lata 2009-2015, prace nad dokumentem przebiegały w następujących etapach:

1. Przygotowanie koncepcji Wieloletniego Planu inwestycyjnego na lata 2009-2015.
2. Prace nad częścią teoretyczną dokumentu:
 - a) podstawy definicyjne,
 - b) otoczenie prawne,
 - c) kontekst strategiczny,
 - d) metodyka,
 - e) założenia do prognozowania budżetowego.
3. Przygotowanie informacji przez służby finansowe Urzędu Miasta:
 - a) dane historyczne,
 - b) prognozy finansowe.
4. Weryfikacja danych finansowych:
 - a) analiza poprawności przygotowanych danych,
 - b) opracowanie założeń do prognoz,
 - c) sporządzenie projekcji finansowych dla budżetu Miasta na okres obowiązywania Wieloletniego Planu Inwestycyjnego,
 - e) sporządzenie Prognozy Budżetowej na lata 2009-2015.
5. Opracowanie części zasadniczej Wieloletniego Planu Inwestycyjnego:
 - a) zebranie wniosków inwestycyjnych,
 - b) opracowanie wniosków przez Urząd Miasta w postaci „kart informacyjnych zadań”,
 - c) prezentacja i ocena wniosków zgodnie z przyjętymi kryteriami z udziałem specjalistów zewnętrznych,
 - d) harmonizacja możliwości finansowych z potrzebami inwestycyjnymi,
 - e) wybór zadań do WPI w oparciu o przyjęte kryteria wyboru i punktację przy uwzględnieniu ograniczeń finansowych, wynikających z Prognozy Budżetowej na lata 2009-2015:
 - sporządzenie ostatecznej listy zadań znajdujących się w WPI,
 - sporządzenie listy rezerwowej.
6. Przygotowanie i przedłożenie Radzie Miasta w Bartoszycach projektu Wieloletniego Planu Inwestycyjnego dla Miasta Bartoszyce na lata 2009-2015.

II.5. Założenia do prognoz

Podstawą gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego są akty prawne, które ją regulują. Aktualnie, gospodarka budżetowa jednostek samorządu terytorialnego szczebla gminnego oparta jest na dwóch podstawowych ustawach, tj.

- ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.),
- ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 203, poz. 1966 ze zm.).

Przy realizacji Prognozy Budżetowej na potrzeby Wieloletniego Planu Inwestycyjnego dla Miasta Bartoszyce na lata 2009-2015 brano pod uwagę, w szczególności:

- czynniki wpływające na gospodarkę budżetową i finanse Miasta,
- poziom inflacji,
- planowane zmiany PKB,
- ryzyko związane z funkcjonowaniem jednostek samorządu terytorialnego.

Czynniki wpływające na gospodarkę budżetową i finanse Miasta Bartoszyce

Zarówno dochody jak i wydatki Bartoszyce w okresie prognozy będą zależały od wielu czynników, które można podzielić na dwie kategorie:

- czynniki wewnętrzne, na które jednostka ma wpływ (przede wszystkim polityka finansowa Gminy),
- czynniki zewnętrzne, na które jednostka nie ma wpływu, w tym m.in.:
 - ogólna sytuacja gospodarcza kraju,
 - lokalne potrzeby społeczne,
 - uwarunkowania gospodarcze regionu,
 - regulacje prawne obowiązujące samorządy (w przypadku Miasta Bartoszyce to przede wszystkim wspomniane ustawy: o dochodach jednostek samorządu terytorialnego i ustawa o finansach publicznych).

Inflacja

Analiza głównych źródeł dochodów i wydatków Gminy wskazuje, iż w dużej mierze wielkości te zmieniają się pod wpływem inflacji.

Proces dezinflacji (polityki stopniowego ograniczania poziomu inflacji) zapoczątkowany w gospodarce polskiej w 1991 r. i kontynuowany, dzięki prowadzonej

polityce fiskalnej i monetarnej, przez kolejne lata doprowadził do ograniczenia dynamiki zmian cen. Celem polityki pieniężnej po 2003 roku było ustabilizowanie dynamiki cen towarów i usług konsumpcyjnych na poziomie 2,5% z dopuszczalnym przedziałem wahań o +/- 2 punkt procentowy. Od roku 2004, w związku z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej, w kraju obserwuje się niewielki wzrost poziomu inflacji. W I połowie 2008 roku poziom inflacji kształtował się pod wpływem stopniowej odbudowy popytu krajowego oraz wysokich oczekiwań inflacyjnych determinowanych m.in. poprzez malejącą stopę bezrobocia i szybką realną dynamikę przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej. W poniższej tabeli przedstawiono ujęcie historyczne kształtowania się poziomu inflacji w Polsce w latach 2000-2008.

Tabela 1. Inflacja w Polsce w latach 2000-2008

Lata	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Inflacja	10,1%	5,5%	1,9%	0,8%	3,5%	2,1%	1,0%	2,5%	4,8%

Zgodnie z przyjętymi w polityce makroekonomicznej Państwa założeniami, celem inflacyjnym w kolejnych latach będzie dążenie do spełnienia inflacyjnego kryterium konwergencji, umożliwiającego przystąpienie Polski do Strefy EURO. Z tego punktu widzenia szacuje się, że prognozowany na ten okres wzrost cen w Polsce powinien oscylować w granicach 4%. Przyspieszenie dynamiki cen w latach 2009-2015 będzie wynikać z przewidywanej stabilizacji dynamiki popytu (w tym m.in. z normującego się przyrostu nakładów brutto na środki trwałe) oraz ze skutków usztywnienia polityki pieniężnej. Poza oczekiwaniem wzrostu płac w sektorze publicznym, największy wpływ na kształtowanie się inflacji będą mieć: wzrost cen żywności i paliw oraz niedobór pracowników w niektórych segmentach rynku pracy. Presja ta ma zostać zrównoważona po części przez umocnienie złotego oraz bardziej restrykcyjną politykę monetarną Państwa.

Produkt krajowy brutto

Analiza kształtowania się dochodów własnych Gminy pochodzących z udziałów w podatkach dochodowych od osób fizycznych i prawnych wykazała, że jednym z czynników mogącym mieć istotny wpływ na wielkość dochodów Gminy z tych tytułów jest wzrost Produktu Krajowego Brutto.

Zgodnie z treścią dokumentu pn. „Założenia do Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007-2013” prognozuje się, iż tempo wzrostu gospodarczego w latach 2007-2013 powinno wynieść od 4,6% do 5,3%. Dynamika wzrostu gospodarczego w krótkim okresie może odchyłać się od długofalowej ścieżki wzrostu gospodarczego, zarówno poniżej, jak też powyżej jej poziomu (szacuje się tolerancję na +/- jeden punkt procentowy). Oczekiwania konsumentów i inwestorów oraz sytuacja gospodarcza u naszych głównych partnerów handlowych decyduje o kierunku i sile odchylenia się wzrostu gospodarczego od długofalowej tendencji.

Budując prognozę dynamiki PKB oparto się na dokumencie „Prognoza zmian sytuacji społeczno-ekonomicznej Polski: horyzont 2010, 2013-15”. Poniżej w Tabeli 2

przedstawiono prognozowaną dynamikę PKB na okres 2007-2013. Nie uwzględnia ona jeszcze spowolnienia gospodarczego, które obserwuje się w Polsce w 4 kwartale 2008 roku.

Tabela 2. Prognozowana dynamika PKB na lata 2007-2013

Lata	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Zmiana PKB	4,3%	4,1%	4,2%	4,2%	4,2%	4,0%	4,2%

Ryzyka towarzyszące funkcjonowaniu jednostek samorządu terytorialnego

Ryzyko można zdefiniować ogólnie, jako możliwość wystąpienia sytuacji lub zdarzenia mającego negatywny wpływ na przedsięwzięcie. Takie podejście do ryzyka ogranicza analizę do potencjalnych zdarzeń, które mają negatywny wpływ na wynik przedsięwzięcia (aspektu negatywnego ryzyka) oraz umożliwia nie tylko ilościowy, ale również jakościowy opis potencjalnych zagrożeń.

W odniesieniu do lokalnych jednostek samorządów terytorialnych można zdefiniować następujące grupy ryzyk towarzyszących ich funkcjonowaniu:

- ryzyko niestabilności gospodarczej i politycznej (związane z możliwością pogorszenia ogólnej sytuacji gospodarczej kraju, wzrostu inflacji i bezrobocia),
- ryzyko instytucjonalne (związane z możliwością wprowadzenia zmian w regulacjach prawnych i podatkowych),
- ryzyko pogorszenia sytuacji samorządów na skutek odgórnego zwiększenia ich zadań (związane z nakładaniem przez państwo nowych zadań na samorządy bez jednoczesnego zwiększania środków na ich finansowanie),
- ryzyko istotnej zmiany politycznej w organach Gminy (związane z wpływem na decyzje finansowe i ekonomiczne władzy samorządowej czynników politycznych i społecznych),
- ryzyko braku zakładanych źródeł finansowania (związane z planowaniem finansowania długookresowych inwestycji środkami obcymi),
- ryzyko stóp procentowych (związane z wpływem inflacji na zmniejszanie poziomów rentowności bonów skarbowych i WIBOR-u, a tym samym na poziom obsługi zadłużenia),
- ryzyko zmiany stawek podatków pośrednich (związane z przejmowaniem przez JST ekonomicznego ciężaru podatku od towarów i usług – podnoszenie przez Państwo stawek podatku VAT zwiększa ceny żądane przez dostawców i wykonawców zamówień publicznych),
- ryzyko przeszacowania dochodów budżetu (związane ze zbyt optymistycznymi założeniami wpływającymi w późniejszym okresie na zaburzenia płynności),
- ryzyko nadzwyczajnego zwiększenia wydatków budżetu (związane z przekraczaniem utworzonych rezerw na nieprzewidziane w budżecie wydatki).

Przyjęto następujące założenia dotyczące prognoz:

- a) Prognozy na lata 2008-2033 oparto na danych historycznych z wykonania budżetów Gminy za lata 2004-2007 ze szczególnym uwzględnieniem:
 - i) Dochodów i przychodów budżetowych,
 - ii) Wydatków ogółem i bieżących wydatków budżetowych,
 - iii) Kosztów obsługi zadłużenia oraz spłat rat kapitałowych w danym roku,
 - iv) Wskaźników relacji wydatków bieżących do wydatków ogółem,
 - v) Wskaźników wydatków bieżących do dochodów ogółem,
 - vi) Wskaźników wydatków majątkowych do wydatków bieżących,
 - vii) Wskaźników określających limity poziomu i obsługi zadłużenia.

III. Wieloletni Plan Finansowy / Prognoza Budżetowa na lata 2009-2015

Wieloletni Plan Finansowy, zwany też Prognozą Budżetową, jest średnioterminową prognozą wolnych środków na inwestycje, pozostających w dyspozycji Miasta. Dla potrzeb niniejszego opracowania można założyć, iż wolne środki budżetu Miasta mogą być jednoznacznie utożsamiane ze środkami, które przeznaczone są na realizację zapisanych w WPI zadań inwestycyjnych. Prognoza Budżetowa dla Miasta Bartoszyce na lata 2009-2015 została przygotowana w oparciu o dane historyczne ze sprawozdań wykonania budżetu Miasta z okresu 2004-2007 i projektu budżetu na rok 2008. Uwzględnia także strategiczne podejście władz Miasta do zarządzania finansami, które polega na podejmowaniu działań w kierunku ograniczania wydatków bieżących na rzecz zaplanowanych do realizacji na terenie Miasta zadań inwestycyjnych.

Zgodnie z przyjętymi w II części WPI założeniami teoretycznymi, tworzenie Prognozy Budżetowej polega na dokładnym oszacowaniu przyszłych zasobów wolnych środków finansujących zadania inwestycyjne w perspektywie lat 2009-2015. W tym celu przeprowadzono szczegółowe analizy poszczególnych elementów składowych pozycji budżetu Miasta Bartoszyce i określono ich przyszłe wielkości. W szczególności szacowano:

- wielkości przyszłych dochodów Miasta i ich źródła,
- wielkości przyszłych wydatków Miasta w związku z prowadzeniem ustawowej działalności (głównie wydatki na zadania własne),
- przewidywaną wielkość długu do zaciągnięcia przez Miasto,
- wymaganą wielkość wydatków związanych z obsługą i spłatą zaciągniętych zobowiązań.

III.1. Dochody

Analizę dochodów i ich prognozę na lata 2009-2015 dla Miasta Bartoszyce poprzedzi informacja na temat źródeł ich pochodzenia. Według ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z dnia 13 listopada 2003r. z późniejszymi zmianami (zgodnie z art. 4 i art. 7) źródłami dochodów Gminy mogą być:

- dochody własne,
- subwencja ogólna,
- dotacja celowa z budżetu państwa.

Najważniejszym źródłem środków budżetowych w każdej Gminie, także w Bartoszycach, są tzw. dochody własne, do których zalicza się:

- wpływy z podatków (od nieruchomości, rolnego, leśnego, od środków transportowych, dochodowego od osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej, od spadków i darowizn, od czynności cywilnoprawnych),
- wpływy z opłat (skarbowej, targowej, miejscowej, uzdrowskiej i od posiadania psów, eksploatacyjnej),
- dochody uzyskiwane przez gminne jednostki budżetowe oraz wpłaty od gminnych zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych gminnych jednostek budżetowych,
- dochody z majątku gminy,
- spadki, zapisy i darowizny na rzecz gminy,
- dochody z kar pieniężnych i grzywien określonych w odrębnych przepisach,
- 5,0% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej,
- odsetki od pożyczek udzielanych przez gminę, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej,
- odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody gminy,
- odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych gminy, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej,
- dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego,
- inne dochody należne gminie na podstawie odrębnych przepisów.

Wysokość udziału Gminy we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze Gminy wynosi 39,34%. Wysokość udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych, od podatników tego podatku, posiadających siedzibę na obszarze Gminy, wynosi odpowiednio 6,71%.

Drugim, istotnym źródłem dochodów Gminy są tzw. dotacje celowe z budżetu państwa, które zgodnie z ustawą mogą być przeznaczone na:

- zadania z zakresu administracji rządowej oraz na inne zadania zlecone ustawami,
- zadania realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego na mocy porozumień zawartych z organami administracji rządowej,
- usuwanie bezpośrednich zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego, skutków powodzi i osuwisk ziemnych oraz skutków innych klęsk żywiołowych,
- finansowanie lub dofinansowanie zadań własnych,
- realizację zadań wynikających z umów międzynarodowych.

Biorąc pod uwagę dane historyczne ze sprawozdań z wykonania budżetu za lata 2004-2007 oraz i planu budżetu na rok 2008 (*Uchwała Rady Miasta Nr XVI/110/2007 z dnia 28 grudnia 2007 r. w sprawie uchwalenia budżetu miasta Bartoszyce na 2008 rok, wraz z załącznikami oraz Uchwała Nr XX/151/2008 Rady Miasta Bartoszyce z dnia 29 kwietnia 2008 r. w sprawie zmiany budżetu, wraz z załącznikami*), dokonano oszacowania wielkości dochodów ogółem (uwzględniających przychody ze sprzedaży majątku i prywatyzacji oraz dotacji na inwestycje) dla okresu planowania, obejmującego lata 2009-2015.

W każdym kolejnym roku założono wzrost dochodów ogółem budżetu Miasta o 4% rocznie. Wysokość wskaźnika oparto na założeniach utrzymania się niskiej inflacji oraz tendencji wzrostowej dochodów budżetowych, obserwowanej w latach poprzednich (przeciętny roczny wzrost dochodów ogółem w latach 2004-2007 wynosił 10%). Wskaźnik wzrostu na poziomie 4% przyjęto zgodnie z zasadą ostrożnego planowania.

Dochody ogółem budżetu Miasta w ujęciu historycznym w latach 2004-2007, zapisy budżetu na rok 2008 oraz prognozę dochodów ogółem budżetu Miasta w latach 2009-2015 w PLN prezentują odpowiednio Tabela 3 i 4.

Tabela 3. Dochody budżetu Miasta Bartoszyce w latach 2004-2008 [PLN]

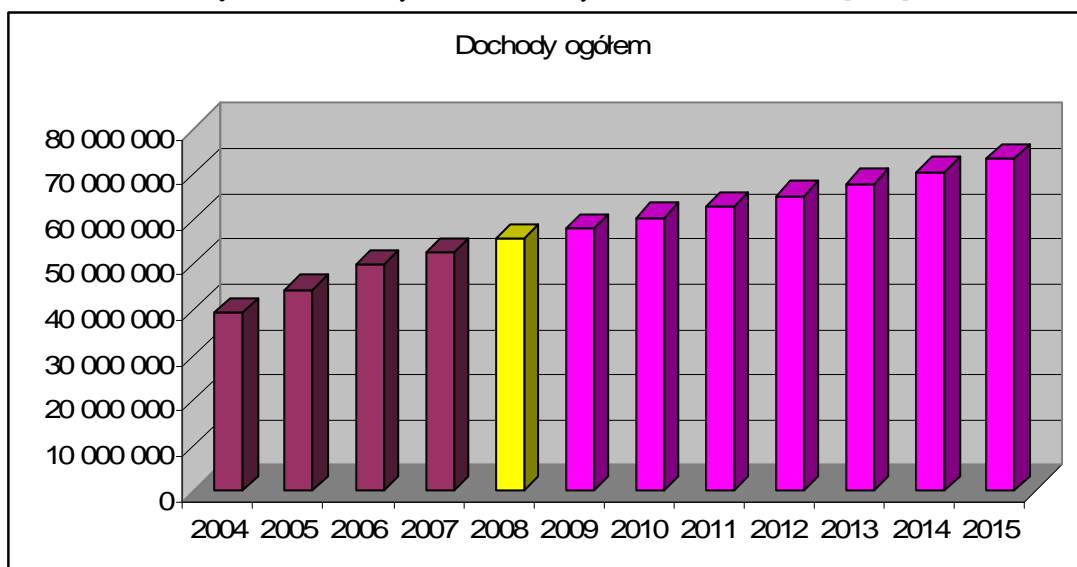
Lata	2004	2005	2006	2007	2008
Dochody ogółem	39 447 417	44 410 758	49 904 375	52 557 885	55 761 078

Tabela 4. Prognozowane dochody Miasta Bartoszyce na lata 2009-2015 [PLN]

Lata	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Dochody ogółem	57 991 521	60 311 182	62 723 629	65 232 574	67 841 877	70 555 552	73 377 775

Poziom dochodów ogółem budżetu Miasta Bartoszyce w latach 2004-2015 przedstawia poniższy wykres. Jak wynika z wykresu, zaprognozowano liniowy wzrost poziomu dochodów Gminy, co jest zgodne z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Bartoszyce na lata 2000-2015, w której za ważne uznano dążenie władz Miasta do trwałego i zrównoważonego rozwoju Miasta, bazującego m.in. także na stopniowym wzroście dochodów.

Wykres 1. Dochody Miasta Bartoszyce w latach 2004-2015 [PLN]

III.2. Wydatki

Wydatki budżetowe Miasta Bartoszyce związane są przede wszystkim z realizacją zadań własnych, tj. określonych ustawowo działań zaspokajających zbiorowe potrzeby wspólnoty. W szczególności zadania te obejmują zagadnienia:

- ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej,
- gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz,
- lokalnego transportu zbiorowego,
- ochrony zdrowia,
- pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych,
- gminnego budownictwa mieszkaniowego,
- edukacji publicznej,
- kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,

- kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,
- targowisk i hal targowych,
- zieleni gminnej i zadrzewień,
- cmentarzy gminnych,
- porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego,
- utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
- polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej,
- wspierania i upowszechniania idei samorządowej,
- promocji gminy,
- współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Do zadań publicznych Gminy mogą należeć również dodatkowe zadania własne przekazane w drodze ustawy, jednak tylko wtedy, gdy zapewnione zostaną przez Państwo konieczne środki finansowe na ich realizację w postaci zwiększenia dochodów własnych Gminy lub subwencji.

Prognozując wydatki budżetowe dla Miasta Bartoszyce na lata 2009-2015, podobnie jak w przypadku prognozy dochodów, bazowano na danych historycznych ze sprawozdań wykonania budżetu za okres 2004-2007 oraz zapisach zaktualizowanego planu budżetowego 2008 roku (Tabela 5). Wysokość wskaźnika wzrostu oparto na założeniu utrzymania się niskiej inflacji oraz tendencji wzrostowej wydatków budżetowych, obserwowanej w latach poprzednich (przeciętny roczny wzrost wydatków całkowitych w latach 2004-2007 wynosi 11%). Wskaźnik wzrostu na poziomie 4% przyjęto zgodnie z zasadą ostrożnego planowania.

Zgodnie z powyższym, przyjęto wzrost wydatków ogółem, przy uwzględnieniu następujących założeń dla wydatków bieżących i majątkowych:

- wydatki bieżące oszacowano na podstawie przeciętnego poziomu relacji wydatków bieżących do wydatków ogółem oraz wskaźnika wydatków majątkowych do wydatków bieżących, obliczonego na podstawie danych z lat 2004-2007. Wskaźniki te ukształtowały się odpowiednio na poziomie 87% i 16%. Założono, że w kolejnych latach wydatki bieżące będą rosły o 4% rocznie (przeciętny roczny wzrost wydatków całkowitych w latach 2004-2007 wynosi 11%). Takie założenie pozwoliło utrzymanie w kolejnych prognozowanych latach wskaźnika wydatków bieżących do dochodów ogółem na poziomie 85%

(przeciętny poziom wspomnianego wskaźnika w latach 2004-2007 wyniósł 87%);

- w przypadku wydatków majątkowych dla 2008 roku przyjęto poziom zapisany w poprawionym planie budżetowym na ten rok (jw.), dla 2009 roku przyjęto poziom wydatków majątkowych równy średniej z lat 2004-2008, z uwagi na istotną zmienność tej pozycji, zaś w każdym kolejnym roku założono wzrost wydatków majątkowych budżetu Gminy o 4% rocznie.

Prognozę wydatków całkowitych (stanowiących sumę wydatków bieżących oraz wydatków majątkowych) budżetu Miasta w latach 2009-2015 w PLN prezentuje Tabela 6.

Tabela 5. Wydatki całkowite budżetu Miasta Bartoszyce w latach 2004-2008 [PLN]

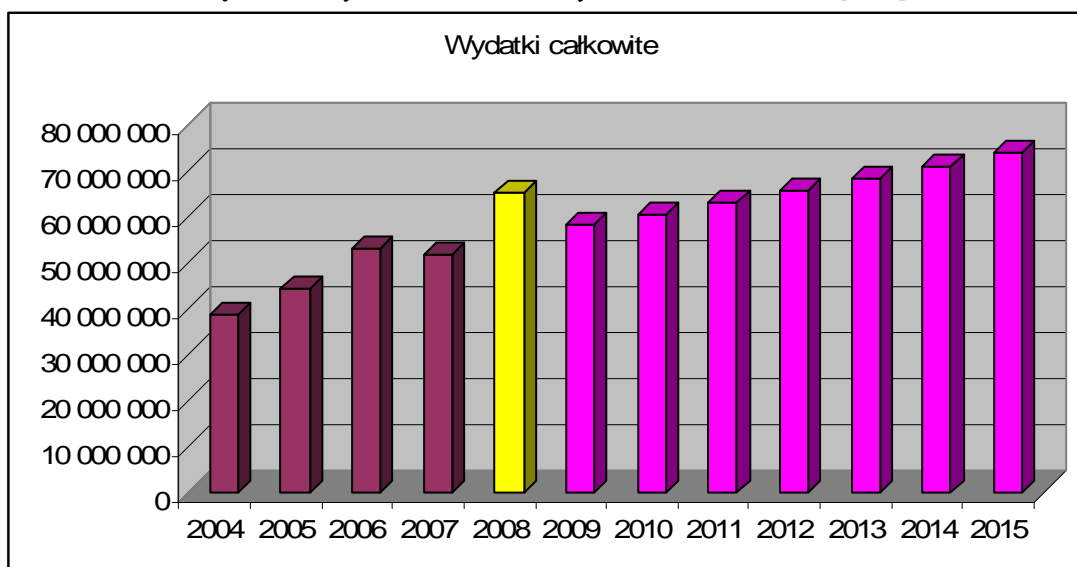
Lata	2004	2005	2006	2007	2008
Wydatki całkowite	38 693 991	44 320 751	53 144 027	51 623 812	65 353 656
Wydatki bieżące	35 488 738	39 467 348	41 863 295	44 859 714	47 595 885
Wydatki majątkowe	3 205 253	4 853 403	11 280 732	6 764 098	17 757 771

Tabela 6. Prognozowane wydatki całkowite budżetu Miasta Bartoszyce na lata 2009-2015 [PLN]

Lata	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Wydatki całkowite	58 271 972	60 602 851	63 026 965	65 548 043	68 169 965	70 896 764	73 732 634
Wydatki bieżące	49 499 720	51 479 709	53 538 898	55 680 453	57 907 672	60 223 978	62 632 938
Wydatki majątkowe	8 772 251	9 123 141	9 488 067	9 867 590	10 262 293	10 672 785	11 099 697

Poziom wydatków całkowitych budżetu Miasta Bartoszyce w latach 2004-2015 przedstawia poniższy wykres. Jak wynika z wykresu, wydatki, podobnie jak w przypadku dochodów, prognozuje się wg liniowego trendu wzrostowego. Są one pochodną rosnących dochodów i wynikających stąd większych możliwości finansowych Miasta.

Wykres 2. Wydatki Miasta Bartoszyce w latach 2004-2015 [PLN]

III.3. Informacje o zaciągniętych i planowanych zobowiązaniach finansowych z tytułu kredytów, pożyczek, obligacji, poręczeń i gwarancji

W przypadku niedoboru środków finansowych budżetu istnieje możliwość zaciągnięcia kredytów w granicach upoważnień zawartych w uchwale budżetowej. Finansowanie takie nie powinno dotyczyć wydatków stałych, związanych z wykonywaniem bieżących zadań samorządu, lecz przede wszystkim powinno być związane z działaniami inwestycyjnymi, służącymi zwiększeniu korzyści społecznych, przestrzennych lub ekonomicznych. Na podstawie ustawy o finansach publicznych, jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty, pożyczki oraz emitować papiery wartościowe na:

- pokrycie występującego w ciągu roku niedoboru budżetu JST,
- finansowanie wydatków nieznajdujących pokrycia w planowanych dochodach JST,
- spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych kredytów i pożyczek.

W Prognozie Budżetowej dla Miasta Bartoszyce prezentując zaciągnięte i planowane zobowiązania (w tym także pożyczki preferencyjne) dla lat 2008-2011 przyjęto założenia zawarte w załączniku nr 4 do *uchwały nr XX/151/2008 Rady Miasta Bartoszyce z dnia 29 kwietnia 2008 r. w sprawie zmiany budżetu pt. Prognoza kwoty długu gminy na rok 2008 i lata następne.*

Planowane wielkości zobowiązań na lata 2008-2015 w PLN prezentuje Tabela 7.

Tabela 7. Planowane zobowiązania na lata 2008-2015 [PLN]

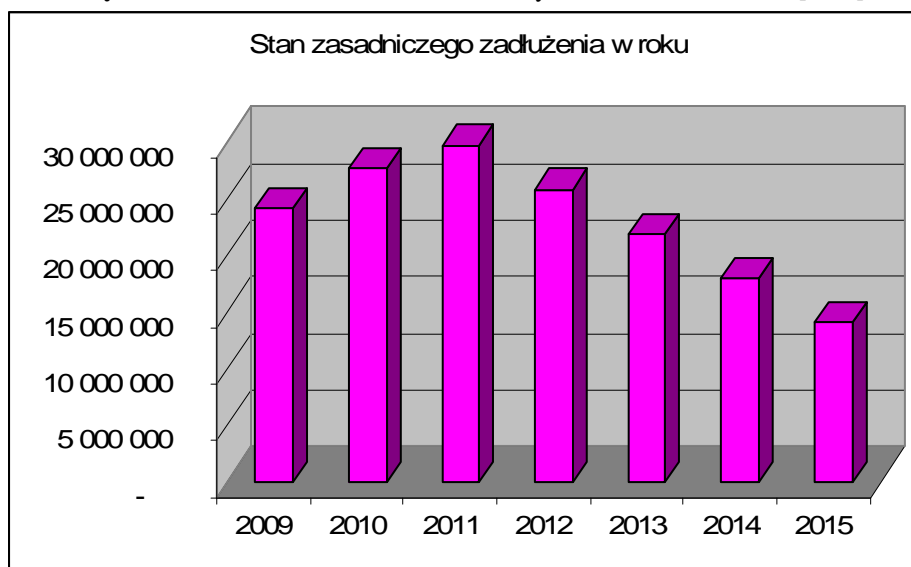
Lata	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Zaplanowany kredyt	11 730 679	10 430 679	7 430 679	5 930 679	0	0	0	0

III.4. Analiza długu i zdolności finansowej Miasta

Prognoza kwoty długu Miasta na lata 2009-2015 została sporządzona w oparciu o dane historyczne z lat 2004-2007 oraz przyjęte założenia dla lat 2008-2013 zawarte w załączniku nr 4 do *uchwały nr XX/151/2008 Rady Miasta Bartoszyce z dnia 29 kwietnia 2008 r. w sprawie zmiany budżetu pt. Prognoza kwoty długu gminy na rok 2008 i lata następne.* Przewidywany stan zadłużenia budżetu Miasta w poszczególnych latach Prognozy Budżetowej w PLN prezentują Tabela 8 i Wykres 3.

Tabela 8. Planowana zdolność finansowa Miasta w latach 2009-2015 [PLN]

Lata	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Stan zasadniczego zadłużenia w roku	24 201 340	27 732 019	29 762 698	25 862 698	21 962 698	18 062 698	14 162 698
Udział zadłużenia do dochodów ogółem	41,73	45,98	47,45	39,65	32,37	25,60	19,30
Udział spłacanych rat i odsetek od kredytów do dochodów ogółem	7,97	7,84	7,63	7,17	6,72	6,29	5,89

Wykres 3. Stan zadłużenia Miasta Bartoszyce w latach 2009-2015 [PLN]

Jak wynika z powyższych, budżet Miasta Bartoszyce w latach 2009-2015 będzie charakteryzował się wysoką wypłacalnością i zdolnością do finansowania wydatków majątkowych. Od 2011 roku, poziom wskaźnika udziału zadłużenia do dochodów ogółem, którego górny ustawowy próg wynosi 60%, będzie systematycznie spadał. Oznacza to, że władze Miasta będą mogły finansować zaplanowane do realizacji zadania inwestycyjne ze źródeł zewnętrznych, w tym ewentualnych kredytów, pożyczek, czy wyemitowanych papierów wartościowych.

Obsługę zadłużenia, wynikającą z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, w okresie 2009-2015 w PLN prezentuje Tabela 9. Przy stałych ratach kapitałowych o wartości 3,9 mln PLN wysokość odsetek będzie systematycznie spadała. W przypadku niezaciągania nowych kredytów, obecne zobowiązania, zgodnie z Prognozą Budżetową powinno zostać uregulowane do końca 2019 roku.

Tabela 9. Planowana obsługa zadłużenia na lata 2009-2015 [PLN]

Lata	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Raty kapitałowe od istniejącego zadłużenia	3 900 000	3 900 000	3 900 000	3 900 000	3 900 000	3 900 000	3 900 000
Odsetki od istniejącego zadłużenia	722 199	829 515	883 274	776 221	659 170	539 989	418 545

III.5. Środki przeznaczone na zadania inwestycyjne

Celem sporządzenia Prognozy Budżetowej na potrzeby Wieloletniego Planu Inwestycyjnego dla Miasta Bartoszyce na lata 2009-2015 jest oszacowanie przyszłych wielkości wolnych środków, które będą mogły być przeznaczone w kolejnych latach na realizację zapisanych w WPI zadań inwestycyjnych.

Wyniki Prognozy Budżetowej prezentuje Tabela 10.

Tabela 10. Prognozy finansowe dla Bartoszyc na lata 2009-2015 [PLN]

			2008 P	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
I	I	Dochody ogółem bez dochodów ze sprzedaży majątku i prywatyzacji oraz dotacji na inwestycje	53 586 078	55 636 602	57 956 262	60 368 710	62 877 655	65 486 958	68 200 633	71 022 855
II	II	Wydatki bieżące bez obsługi zadłużenia (tj odsetek od kredytów i prowizji)	46 981 441	48 777 522	50 650 194	52 655 623	54 904 232	57 248 502	59 683 989	62 214 393
III	I - II	Wynik budżetu bieżącego (nadwyżka operacyjna)	6 604 637	6 859 080	7 306 068	7 713 087	7 973 423	8 238 456	8 516 643	8 808 462
IV	IV	Przychody ze sprzedaży majątku i prywatyzacji (od 2003 r. planowane) oraz pozostałe przychody	2 175 000	2 354 919	2 354 919	2 354 919	2 354 919	2 354 919	2 354 919	2 354 919
V	III+IV	Wolne środki dostępne na obsługę zadłużenia i wydatki majątkowe	8 779 637	9 213 999	9 660 988	10 068 006	10 328 342	10 593 376	10 871 563	11 163 382
VI	VII+VIII+IX	Przypadające do spłaty w roku raty kredytów (i poz.) [rozchody] oraz odsetki i prowizje [wydatki bieżące]	2 952 545	4 622 199	4 729 515	4 783 274	4 676 221	4 559 170	4 439 989	4 318 545
VII	VII	raty kapitałowe w roku (spłata zadłużenia istniejącego) łącznie [rozchód]	2 338 101	3 900 000	3 900 000	3 900 000	3 900 000	3 900 000	3 900 000	3 900 000
VIII	VIII	odsetki do spłaty w roku - łącznie [wydatek bieżący]	614 444	722 199	829 515	883 274	776 221	659 170	539 989	418 545
IX	IX	prowizje do zapłaty w roku [wydatek bieżący]								
X	V-IV	Wolne środki po obsłudze zadłużenia oraz spłacie rat długu (dostępne na wydatki inwestycyjne)	5 827 092	4 591 801	4 931 473	5 284 732	5 652 121	6 034 206	6 431 574	6 844 837
XI	XI	zaciągnięty/zaplanowany kredyt w roku (w tym także pożyczki preferencyjne) [suma transz w roku]	11 730 679	10 430 679	7 430 679	5 930 679	-	-	-	-

cd. Tabela 10. Prognozy finansowe dla Bartoszyc na lata 2009-2015 [PLN]

			2008 P	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
XII	X+XI	Całkowite środki przeznaczone na inwestycje (Wolne środki po obsłudze zadłużenia i po dodaniu planowanych dochodów ze sprzedaży mienia) + nowe zadłużenie)	17 557 771	15 022 480	12 362 152	11 215 411	5 652 121	6 034 206	6 431 574	6 844 837
XIII	XIII	Stan zasadniczego zadłużenia w roku (narastająco) zadłużenie z roku poprzedniego pomniejszone (-) o spłatę raty w r. bieżącym i powiększone (+) o tranżę nowego długu w r. bieżącym. (-) umorzenia	17 670 661	24 201 340	27 732 019	29 762 698	25 862 698	21 962 698	18 062 698	14 162 698
XIV	XIV	Zaplanowane na dany rok wydatki związane z planowaną inwestycją	-	-	-	-	-	-	-	-
XV	XV	Pozostałe środki, które jednostka może przeznaczyć na inwestycje	17 557 771	15 022 480	12 362 152	11 215 411	5 652 121	6 034 206	6 431 574	6 844 837
W	VI*100/I	Przypadające do spłaty w ciągu roku raty i odsetki od kredytów stanowią % dochodów w tym roku:	5,29	7,97	7,84	7,63	7,17	6,72	6,29	5,89
W	(I+IV) *15%	15% planowanych dochodów - limit jaki może ustawowo osiągnąć wartość rocznych zobowiązań dłużnych (tzn.: raty + odsetki)	8 364 162	8 698 728	9 046 677	9 408 544	9 784 886	10 176 282	10 583 333	11 006 666
W	II/I	wskaźnik wydatków bieżących/ do dochodów	0,8536	0,8536	0,8536	0,8536	0,8536	0,8536	0,8536	0,8536
W		Średni wskaźnik wydatków bieżących do dochodów z ostatnich 3 lat	0,849	0,854	0,854	0,854	0,854	0,854	0,854	0,854
W		wskaźnik wolnych środków do dochodów gminy	0,157	0,159	0,160	0,161	0,158	0,156	0,154	0,152
W	XIII/I	poziom zadłużenia / dochody ogółem - (w odniesieniu do ustawowego wskaźnika wynoszącego 60%)	31,69	41,73	45,98	47,45	39,65	32,37	25,60	19,30

W	wydatki bieżące / dochody ogółem	0,85	0,85	0,85	0,85	0,85	0,85	0,85	0,85
----------	----------------------------------	------	------	------	------	------	------	------	------

Jak wynika z tabeli powyżej, w okresie 2009-2015 władze Miasta będą miały do dyspozycji wolne środki w łącznej kwocie 63,6 mln PLN, do wykorzystania na potrzeby realizacji zadań inwestycyjnych. Wskazuje to na zdolność budżetu Miasta do finansowania lub współfinansowania zadań inwestycyjnych, służących rozwojowi Miasta z jednej strony, z drugiej natomiast jest podstawowym ograniczeniem wartościowym, który wymusza konieczność hierarchizacji zadań inwestycyjnych, zgodnie z przyjętą metodologią, w celu ich zamieszczenia w WPI.

Wielkości wolnych środków w podziale na lata i w wartościach skumulowanych w okresie 2009-2015 w PLN prezentuje Tabela 11.

Tabela 11. Pozostałe, wolne środki do wykorzystania na współfinansowanie zadań inwestycyjnych w latach 2009-2015 [PLN]

Lata	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Wolne środki przeznaczone na inwestycje	15 022 480	12 362 152	11 215 411	5 652 121	6 034 206	6 431 574	6 844 837
Skumulowane wolne środki na inwestycje	15 022 480	27 384 631	38 600 042	44 252 163	50 286 369	56 717 943	63 562 780

Wykres 3. Wolne środki przeznaczone na inwestycje w latach 2009-2015 [PLN]

IV. Wieloletni Plan Inwestycyjny - wybór zadań inwestycyjnych

IV.1. Zadania zgłoszone do WPI

W trakcie prac nad Wieloletnim Planem Inwestycyjnym dla Miasta Bartoszczyk na lata 2009-2015 przyjęto 36 wniosków inwestycyjnych na realizację 36 zadań inwestycyjnych. Opisano je, zgodnie z przyjętą metodyką, w formie tzw. „kart informacyjnych zadań”, których szablon zamieszczono w Załączniku 2. Celem uszeregowania, zadania zostały podzielone na siedem grup tematycznych:

- infrastruktura drogowa,
- gospodarka mieszkaniowa i nieruchomościami,
- gospodarka komunalna,
- oświata,
- kultura fizyczna i sport,
- kultura i sztuka,
- pomoc społeczna.

Liczbę przyjętych wniosków/zgłoszonych zadań inwestycyjnych zgłoszonych do oceny w ramach prac nad WPI, w podziale na grupy tematyczne, przedstawia Tabela 12.

Tabela 12. Wnioski/zadania inwestycyjne przyjęte do oceny w ramach prac nad WPI w podziale na grupy tematyczne

I.p.	Nazwa działu	Liczba zgłoszonych zadań
1	Infrastruktura drogowa	8
2	Gospodarka mieszkaniowa i nieruchomościami	10
3	Gospodarka komunalna	6
4	Oświata	7
5	Kultura fizyczna i sport	3
6	Kultura i sztuka	1
7	Pomoc społeczna	1
	Razem	36

W toku dalszych prac nad WPI, zadania inwestycyjne zostały poddane wstępnej weryfikacji. Zgodnie z przyjętą metodyką prac, dokonano wyceny bądź oszacowania wartości zadań, w celu sprawdzenia ich zgodności z określonymi w założeniach kryteriami. Bazowano na opisach zamieszczonych w „kartach informacyjnych zadań”, zawierających szczegółowe informacje odnośnie aspektów rzeczowych, finansowych i czasowych zadań wraz z uzasadnianiem celowości realizacji.

W wyniku opisanych powyżej prac zestawiono zadania inwestycyjne podlegających ocenie w ramach Wieloletniego Planu Inwestycyjnego w formie listy. Listę ocenionych zadań wraz z przewidywanymi nakładami przedstawia Tabela 13.

Tabela 13. Zestawienie zadań przyjętych do oceny w ramach prac nad WPI dla Bartoszyce

Nr zadania	Nazwa zadania	Koszt inwestycji
Zadanie 1	Modernizacja ul. Wojska Polskiego, Marksa	7 000 000 zł
Zadanie 2	Modernizacja ul. Sikorskiego	4 800 000 zł
Zadanie 3	Modernizacja ul. Konopnickiej, Kolejowej, Pieniężnego, Limanowskiego	8 500 000 zł
Zadanie 4	Rewitalizacja nawierzchni drogowych na obszarze starego miasta oraz budowa kanalizacji deszczowej	5 000 000 zł
Zadanie 5	Modernizacja ulic Młynarska, Wybrzeża, Jagiellończyka z włączeniem do ul. Bema	2 500 000 zł
Zadanie 6	Modernizacja ulicy Armii Krajowej	700 000 zł
Zadanie 7	Modernizacja ul. Przemysłowej oraz budowa infrastruktury technicznej	2 000 000 zł
Zadanie 8	Budowa ul. Popiełuszki	600 000 zł
Zadanie 9	Modernizacja z rozbudową budynku mieszkalnego przy ul. Kopernika 6-7	1 200 000 zł
Zadanie 10	Modernizacja oraz termomodernizacja budynku przy ul. Jagiellończyka 8	250 000 zł
Zadanie 11	Modernizacja budynku przy ul. Hubalczyków 2	1 500 000 zł
Zadanie 12	Modernizacja oraz termomodernizacja budynku przy ul. Robotnicza 4	200 000 zł
Zadanie 13	Modernizacja oraz termomodernizacja budynku przy ul. Pułaskiego 3-4	200 000 zł
Zadanie 14	Modernizacja oraz termomodernizacja budynku przy ul. Okrzei 4	200 000 zł
Zadanie 15	Modernizacja budynku przy ul. Marksa 10	4 200 000 zł
Zadanie 16	Modernizacja oraz termomodernizacja budynku przy ul. Orzeszkowej 3-4	200 000 zł
Zadanie 17	Uzbrojenie os. Międzytorze I i II	3 500 000 zł
Zadanie 18	Uzbrojenie terenów pod os. 650-lecia	3 000 000 zł
Zadanie 19	Uzbrojenie terenów przemysłowych przy ul. Bema	600 000 zł
Zadanie 20	Uzbrojenie terenów przemysłowych przy ul. Struga w infrastrukturę techniczną	600 000 zł
Zadanie 21	Oświetlenie ul. Prusa oraz ciągów pieszych terenów sportowo-rekreacyjnych	200 000 zł
Zadanie 22	Budowa zbiornika wody pitnej dla Bartoszyce	1 500 000 zł
Zadanie 23	Skanalizowanie cieków wodnych przy ul. Bema	250 000 zł
Zadanie 24	Budowa separatorów na sieciach kanalizacji deszczowej	1 000 000 zł
Zadanie 25	Budowa kompleksu boisk na terenie Zespołu Szkół z UJN	1 000 000 zł
Zadanie 26	Zagospodarowanie terenu za budynkiem Sp nr 7 i Gimnazjum nr 2 w Bartoszycach	250 000 zł
Zadanie 27	Budowa boisk wielofunkcyjnych i innych urządzeń sportowo-rekreacyjnych przy SP nr 7 i gimnazjum nr 2 w Bartoszycach	2 000 000 zł
Zadanie 28	Zagospodarowanie terenu przed budynkiem SP nr 3 w Bartoszycach	250 000 zł
Zadanie 29	Budowa przedszkola na osiedlu "Działki"	4 000 000 zł
Zadanie 30	Zagospodarowanie terenu Zespołu Szkół nr 1 w Bartoszycach	1 200 000 zł
Zadanie 31	Budowa kompleksu boisk przy Szkole Podstawowej nr 4 w Bartoszycach	2 200 000 zł
Zadanie 32	Budowa hali widowiskowo-sportowej	22 000 000 zł
Zadanie 33	Budowa basenu	20 000 000 zł
Zadanie 34	Adaptacja budynku mieszkalnego przy ul. Jagiellończyka 1 na potrzeby usług rekreacyjno-sportowych	1 500 000 zł
Zadanie 35	Modernizacja budynku BDK	13 100 000 zł
Zadanie 36	Adaptacja budynku na potrzeby Śródmiejskiego Klubu Aktywizacji Mieszkańców	400 000 zł
	Razem	117 600 000 zł

Jak wynika z Tabeli powyżej, do realizacji zgłoszono 36 wniosków inwestycyjnych na łączną kwotę 117,1 mln zł.

Nawiązując do oszacowanych całkowitych nakładów inwestycyjnych na realizację zadań, należy wspomnieć, iż w przypadku każdego zadania zgłoszonego do WPI określono sposób jego finansowania, charakterystyczny dla danej grupy tematycznej. Przewidziano cztery źródła finansowania:

- budżet miasta,
- kredyty/pożyczki,
- środki do pozyskania z UE,
- środki zewnętrzne stanowiące dotacje z innych źródeł.

Przyjęte źródła finansowania uznaje się za możliwe do uzyskania wg stanu wiedzy na dzień sporządzania Wieloletniego Planu Inwestycyjnego (szczegółowe informacje na temat planowanego finansowania każdego z proponowanych zadań zawiera Załącznik 4).

Generalnie, wszystkie zaproponowane do umieszczenia w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Miasta Bartoszyce na lata 2009-2015 zadania inwestycyjne stanowią, z punktu widzenia harmonijnego, zrównoważonego i wszechstronnego rozwoju Miasta, inwestycje priorytetowe. Niemniej, biorąc pod uwagę dostępność wolnych środków, określoną w punkcie III.5 i wynikającą stąd ograniczoną zdolność Gminy do finansowania lub współfinansowania inwestycji, nie wszystkie zgłoszone zadania mogą być zrealizowane w analizowanym okresie. W związku z tym podjęto się kwalifikacji i hierarchizacji zgłoszonych zadań w celu wypracowania podstawy ich zamieszczenia w WPI.

IV.2. Kryteria kwalifikacji zadań inwestycyjnych

Procesu kwalifikacji i hierarchizacji zadań inwestycyjnych zgłoszonych do realizacji w ramach Wieloletniego Planu Inwestycyjnego na lata 2009-2015 dokonano w oparciu o system punktowy. Wszystkie zgłoszone zadania oceniono w oparciu o kryteria zdefiniowane w ramach trzech rodzajów kategorii: społecznych, strukturalnych i finansowych. Przyjęto następującą punktację:

1. Ocena zadania w kategoriach społecznych

1.1. Zasięg oddziaływania:

- 1** - obszar do 25% mieszkańców Miasta,
- 2** - obszar 25%-50% mieszkańców Miasta,
- 3** - obszar powyżej 50% mieszkańców Miasta.

1.2. Wpływ na rozwój gospodarczy i tworzenie nowych miejsc pracy:

0 - nie wpływa,

3 - podwyższa atrakcyjność inwestycyjną Miasta, co w przyszłości może przyczynić się do utrzymania istniejących lub powstania nowych miejsc pracy,

6 - w istotny sposób przyczynia się do powstania nowych podmiotów oraz nowych miejsc pracy; podwyższa atrakcyjność inwestycyjną Miasta.

1.3. Wpływ na rozwój edukacyjno-oświatowy dzieci i młodzieży:

0 - nie wpływa,

1 - poprawia możliwości rozwoju,

3 - dodaje nową jakość w zakresie możliwości rozwoju edukacyjno-oświatowego.

1.4. Wpływ na poprawę zdrowia i rozwój kultury fizycznej mieszkańców:

0 - nie wpływa,

1 - wpływa na możliwość poprawy zdrowia i rozwój kultury fizycznej,

3 - dodaje nową jakość w zakresie możliwości poprawy zdrowia i kultury fizycznej.

1.5. Wpływ na bezpieczeństwo mieszkańców Miasta:

0 - nie ma wpływu na bezpieczeństwo mieszkańców Miasta,

1 - poprawia bezpieczeństwo mieszkańców Miasta,

3 - dodaje nową jakość w zakresie bezpieczeństwa mieszkańców Miasta.

1.6. Wpływ na poprawę komfortu życia mieszkańców Miasta:

0 - nie wpływa,

3 - zwiększa komfort życia mieszkańców poprzez wyposażenie w nowe elementy infrastruktury,

6 - zapewnia niezbędną infrastrukturę.

1.7. Wpływ na poprawę spędzania wolnego czasu przez mieszkańców Miasta i turystów:

0 - 3 pkt.

1.8. Opinia społeczna wyrażona przez Zespół Koordynacyjny (0,5 punktu na każdy głos członka Zespołu Koordynacyjnego):

0 - 5 pkt.

2. Ocena zadania w kategoriach strukturalnych

2.1. Zgodność z kierunkami rozwoju Miasta:

0 - nie,

3 - tak.

2.2. Stopień zaawansowania zadania:

0 - nowa inwestycja,

1 - faza koncepcji i opracowania wstępnego,

2 - zaawansowana do 20%,

3 - zaawansowana od 20% do 50%,

5 - powyżej 50%.

2.3. Wpływ na środowisko naturalne:

0 - neutralny wpływ na środowisko,

1 - 2 pkt. - pozytywny wpływ na środowisko.

2.4. Wpływ inwestycji na poprawę wizerunku Miasta:

0 - nie,

1 - tak.

3. Ocena zadania w kategoriach finansowych

3.1. Wpływ zadania na budżet:

-1 - wpływ ujemny (wzrost wydatków budżetowych),

0 - wpływ neutralny,

1 - wpływ dodatni (zyski lub zmniejszenie wydatków budżetowych).

3.2. Możliwość finansowania zadania z niekomercyjnych źródeł pozabudżetowych, w tym dotacji unijnych:

0 - nie,

2 - środki finansujące do 20% wartości nakładów inwestycyjnych,

3 - 20% - 50% wartości nakładów inwestycyjnych,

5 - powyżej 50% wartości nakładów inwestycyjnych.

3.3. Możliwość współfinansowania zadania udziałem własnym mieszkańców:

0 - nie,

2 - środki finansujące do 20% wartości nakładów inwestycyjnych,

3 - 20% - 50% wartości nakładów inwestycyjnych,

5 - powyżej 50% wartości nakładów inwestycyjnych.

3.4. Możliwość współfinansowania zadania pozabudżetowo, z udziałem partnera prywatnego:

0 - nie,

2 - środki finansujące do 20% wartości nakładów inwestycyjnych,

- 3 - 20% - 50% wartości nakładów inwestycyjnych,
- 5 - powyżej 50% wartości nakładów inwestycyjnych.

IV.3. Zadania przyjęte do WPI

W oparciu o opisaną powyżej procedurę prac nad WPI, zgłoszone zadania inwestycyjne poddano weryfikacji. W dalszej kolejności uporządkowano je według priorytetowości i wybrano te kwalifikujące się do finansowania i współfinansowania ze środków budżetowych Miasta. Te zadania wpisano do WPI.

Wykaz wszystkich zadań inwestycyjnych zgłoszonych do WPI wraz z przyznaną punktacją prezentuje Tabela 14. W Tabeli 15 natomiast zaprezentowano zadania w układzie zhierarchizowanym wraz ze źródłami ich finansowania oraz uwzględnieniem ograniczonej wolnych środków przeznaczonych na inwestycje.

Tabela 14. Wyniki oceny zadań w ramach prac nad WPI dla Bartoszyc

Nr zadania	Kategorie społeczne (max 32 pkt)		Kategorie strukturalne (max 11 pkt)		Kategorie finansowe (max 16 pkt)		RAZEM (max 59 pkt)	
	Liczba punktów	Procent punktów	Liczba punktów	Procent punktów	Liczba punktów	Procent punktów	Liczba punktów	Procent punktów
Zadanie 1	17	53,1%	7	63,6%	5	31,3%	29	49,2%
Zadanie 2	7	21,9%	6	54,5%	5	31,3%	18	30,5%
Zadanie 3	18	56,3%	5	45,5%	5	31,3%	28	47,5%
Zadanie 4	17	53,1%	6	54,5%	6	37,5%	29	49,2%
Zadanie 5	11	34,4%	6	54,5%	5	31,3%	22	37,3%
Zadanie 6	7	21,9%	5	45,5%	0	0,0%	12	20,3%
Zadanie 7	10	31,3%	6	54,5%	0	0,0%	16	27,1%
Zadanie 8	6	18,8%	1	9,1%	0	0,0%	7	11,9%
Zadanie 9	6	18,8%	6	54,5%	6	37,5%	18	30,5%
Zadanie 10	6	18,8%	6	54,5%	6	37,5%	18	30,5%
Zadanie 11	6	18,8%	6	54,5%	6	37,5%	18	30,5%
Zadanie 12	6	18,8%	6	54,5%	6	37,5%	18	30,5%
Zadanie 13	6	18,8%	6	54,5%	6	37,5%	18	30,5%
Zadanie 14	6	18,8%	6	54,5%	6	37,5%	18	30,5%
Zadanie 15	10	31,3%	7	63,6%	1	6,3%	18	30,5%
Zadanie 16	6	18,8%	6	54,5%	6	37,5%	18	30,5%
Zadanie 17	12	37,5%	8	72,7%	1	6,3%	21	35,6%
Zadanie 18	16	50,0%	6	54,5%	1	6,3%	23	39,0%
Zadanie 19	15	46,9%	7	63,6%	1	6,3%	23	39,0%
Zadanie 20	12	37,5%	7	63,6%	1	6,3%	20	33,9%
Zadanie 21	16	50,0%	6	54,5%	4	25,0%	26	44,1%
Zadanie 22	13	40,6%	4	36,4%	0	0,0%	17	28,8%
Zadanie 23	6	18,8%	4	36,4%	0	0,0%	10	16,9%
Zadanie 24	6	18,8%	5	45,5%	4	25,0%	15	25,4%
Zadanie 25	15	46,9%	3	27,3%	2	12,5%	20	33,9%
Zadanie 26	6	18,8%	3	27,3%	0	0,0%	9	15,3%
Zadanie 27	20	62,5%	6	54,5%	2	12,5%	28	47,5%
Zadanie 28	12	37,5%	6	54,5%	3	18,8%	21	35,6%
Zadanie 29	15	46,9%	6	54,5%	0	0,0%	21	35,6%
Zadanie 30	20	62,5%	6	54,5%	2	12,5%	28	47,5%
Zadanie 31	18	56,3%	6	54,5%	2	12,5%	26	44,1%
Zadanie 32	27	84,4%	5	45,5%	2	12,5%	34	57,6%
Zadanie 33	27	84,4%	5	45,5%	2	12,5%	34	57,6%
Zadanie 34	16	50,0%	4	36,4%	5	31,3%	25	42,4%
Zadanie 35	23	71,9%	6	54,5%	4	25,0%	33	55,9%
Zadanie 36	10	31,3%	4	36,4%	4	25,0%	18	30,5%

Tabela 15. Lista zadań po hierarchizacji z uwzględnieniem źródeł finansowania [w PLN]

Nr zadania	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Budżet miasta	Kredyty/ pożyczki	Środki do pozyskania z UE	Środki zewnętrzne	OGÓŁEM nakłady do poniesienia	Liczba punktów
Zadanie 32	4 000 000	7 000 000						11 000 000		11 000 000		22 000 000	34
Zadanie 33	4 000 000	6 000 000						10 000 000		10 000 000		20 000 000	34
Zadanie 35			1 600 000	3 400 000				5 000 000		8 100 000		13 100 000	33
Zadanie 4			500 000	250 000				750 000		4 250 000		5 000 000	31
Zadanie 1	450 000	525 000						975 000		5 525 000		6 225 000	29
Zadanie 3	400 000	700 000	600 000					1 700 000		6 800 000		8 500 000	28
Zadanie 27				1 300 000				1 300 000			700 000	2 000 000	28
Zadanie 30			1 200 000					1 200 000				1 200 000	28
Zadanie 21	30 000							30 000		170 000		200 000	26
Zadanie 31				1 500 000				1 500 000			700 000	2 200 000	26
Zadanie 34					300 000			300 000		1 200 000		1 500 000	25
Zadanie 18					250 000	250 000	250 000	750 000	2 250 000			3 000 000	23
Zadanie 19		600 000						600 000				600 000	23
Zadanie 5			375 000					375 000		2 125 000		2 500 000	22
Zadanie 17	125 000	250 000	500 000					875 000	2 625 000			3 500 000	21
Zadanie 28		250 000						250 000				250 000	21
Zadanie 29			2 000 000	2 000 000				4 000 000				4 000 000	21
Zadanie 20	Zadanie wpisane na listę rezerwową							0				0	20
Zadanie 25			600 000					600 000			400 000	1 000 000	20
Zadanie 2	Zadanie wpisane na listę rezerwową							0				0	18
Zadanie 9			180 000					180 000		1 020 000		1 200 000	18
Zadanie 10			38 000					38 000		212 000		250 000	18
Zadanie 11				300 000				300 000		1 200 000		1 500 000	18
Zadanie 12	Zadanie wpisane na listę rezerwową							0				0	18
Zadanie 13				30 000				30 000		170 000		200 000	18

cd. Tabela 15. Lista zadań po hierarchizacji z uwzględnieniem źródeł finansowania [w PLN]

Nr zadania	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Budżet miasta	Kredyty/ pożyczki	Środki do pozyskania z UE	Środki zewnętrzne	OGÓŁEM nakłady do poniesienia	Liczba punktów	
Zadanie 14	Zadanie wpisane na listę rezerwową							0					0	18
Zadanie 15	Zadanie wpisane na listę rezerwową							0					0	18
Zadanie 16	Zadanie wpisane na listę rezerwową							0					0	18
Zadanie 36			60 000					60 000		340 000		400 000	18	
Zadanie 22	200 000							200 000			1 300 000	1 500 000	17	
Zadanie 7	Zadanie wpisane na listę rezerwową							0					0	16
Zadanie 24					250 000	150 000	100 000	500 000			500 000	1 000 000	15	
Zadanie 6	Zadanie wpisane na listę rezerwową							0					0	12
Zadanie 23	Zadanie wpisane na listę rezerwową							0					0	10
Zadanie 26	Zadanie wpisane na listę rezerwową							0					0	9
Zadanie 8	Zadanie wpisane na listę rezerwową							0					0	7
Suma środków na zadania	12 555 000	14 800 000	7 653 000	8 780 000	800 000	400 000	350 000	45 538 000	4 875 000	46 587 000	6 600 000	103 600 000		

W wyniku przeprowadzonej procedury oceny i hierarchizacji zadań zgłoszonych do Wieloletniego Planu Inwestycyjnego dla Miasta Bartoszyce na lata 2009-2015, 25 zadań inwestycyjnych uznano za kwalifikujące się do przyjęcia i wpisania do WPI (69,4%). Jedenaście zadań inwestycyjnych (30,6%), ze względu na ich stosunkowo wysoki poziom nakładów inwestycyjnych, a w szczególności bardzo niską wysokość przyznanej punktacji uwzględniono w ramach oddzielnej listy rezerwowej i nie wpisano do zadań zaplanowanych do realizacji w ramach WPI.

Podsumowując, należy stwierdzić, iż ostatecznie przyjęta do wpisania w WPI lista zadań inwestycyjnych nie stanowi zamkniętego katalogu planowanych zadań inwestycyjnych. W WPI uwzględniono te zadania, których realizacja nie budzi większych wątpliwości. Niemniej, dokument ma charakter kroczący, a więc zakłada się jego coroczną aktualizację. Można zakładać, że w trakcie następnych aktualizacji WPI układ zadań inwestycyjnych będzie podlegał modyfikacji w miarę ich realizacji i zmieniających się potrzeb.

Biorąc pod uwagę planowaną, w analizowanym okresie, dostępność środków z budżetu Miasta, założono ich maksymalne wykorzystanie na potrzeby realizacji wpisanych do WPI zadań inwestycyjnych. Zestawienie wolnych środków i wartości 25 zadań inwestycyjnych wpisanych do WPI w podziale na lata prezentuje Tabela 16.

Tabela 16. Zestawienie wolnych środków i wartości zadań inwestycyjnych wpisanych do WPI [PLN]

Lata	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Środki przeznaczone w prognozie budżetowej na inwestycje	15 022 480	12 362 152	11 215 411	5 652 121	6 034 206	6 431 574	6 844 837
Skumulowane środki na inwestycje	15 022 480	27 384 631	38 600 042	44 252 163	50 286 369	56 717 943	63 562 780
Ogółem środki wykorzystane z budżetu Miasta na inwestycje	12 555 000	14 800 000	7 653 000	8 780 000	800 000	600 000	350 000
Środki na inwestycje pozostałe w budżecie Miasta	2 467 480	29 632	3 592 043	464 164	5 698 370	11 529 944	18 024 781

Jak wynika z Tabeli powyżej, średnioroczne wykorzystanie wolnych środków z budżetu Miasta w latach 2009-2012 na realizację zadań inwestycyjnych wynosi 11,0mln PLN. Przy założeniu, że ostateczna wielkość środków na inwestycje w danym roku stanowi sumę wartości z danego roku powiększoną o środki niewykorzystane z lat poprzednich, w latach 2010 i 2012 mamy do czynienia z sytuacją, w której planuje się wykorzystanie większych środków z budżetu Miasta niż wynikałoby to z poziomu dostępnych w danym roku wolnych środków.

Ponadto, należy zauważyć, że od roku 2013 poziom wykorzystania wolnych środków z budżetu Miasta na realizację zadań inwestycyjnych wynosi średniorocznie 583 tys. PLN. Oznacza to, że przy utrzymaniu zaplanowanego harmonogramu realizacji zadań inwestycyjnych wpisanych do WPI, możliwym do zmiany w wyniku aktualizacji WPI, w budżecie Miasta byłyby wolne środki na finansowanie lub współfinansowanie zadań z listy rezerwowej, tj. nr 2, 6, 7, 8, 12, 14, 15, 16, 20, 23 i 26, przy założeniu ich odpowiedniego etapowania.

V. Podsumowanie

Wieloletni Plan Inwestycyjny to z formalnego punktu widzenia dokument, który przedstawia wykaz zadań inwestycyjnych zatwierdzonych przez Radę Miasta Bartoszyce do realizacji w perspektywie lat 2009-2015. W rzeczywistości jest to proces wprowadzający nową jakość zarządzania środkami publicznymi, istniejącym potencjałem administracyjnym, kulturowym i gospodarczym.

Tworzenie Wieloletniego Planu Inwestycyjnego to proces decyzyjny prowadzący do zaplanowania inwestycji na miarę oczekiwań i potrzeb mieszkańców oraz możliwości finansowych Miasta. WPI gwarantuje:

- systematyczność gromadzenia informacji,
- jednolitość dla wszystkich zainteresowanych,
- klarowność kryteriów oceny,
- powiązanie z możliwościami finansowymi,
- pełniejsze rozpoznanie potrzeb mieszkańców i lepsze ich zaspokajanie,
- zmniejszenie roli polityki przy wyborze inwestycji,
- radykalne zwiększenie szans na pozyskanie środków pomocowych z UE.

Wieloletni Plan Inwestycyjny dla Miasta Bartoszyce na lata 2009-2015 jako dokument spełniający wszystkie standardy dla tego typu dokumentów zawiera:

- wszelkie niezbędne założenia teoretyczne,
- prognozę dochodów,
- prognozę wydatków operacyjnych,
- wielkość środków przeznaczonych na inwestycje,
- przewidywaną wielkość długu,
- prognozę kosztów obsługi zadłużenia,
- przewidywaną wartość wolnych środków z budżetu Miasta przeznaczoną na inwestycje,
- listę zadań inwestycyjnych z zakresem rzeczowym i finansowym,
- określenie strategicznych potrzeb Miasta.

Jak wynika z Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Miasta Bartoszyce na lata 2009-2015, zapotrzebowanie na inwestycje w Mieście jest duże i przekracza dostępne na ten cel środki w budżecie Miasta. W związku z tym, uznano za niezbędne zhierarchizowanie zaplanowanych do realizacji zadań inwestycyjnych i wybór do sfinansowania lub współfinansowania tych, które obiektywnie przyniosą największe korzyści społeczne i ekonomiczne. Tym samym WPI stworzy warunki do zwiększenia

korzyści z zaangażowania środków publicznych w infrastrukturę niezbędne dla zrównoważonego i harmonijnego rozwoju regionu.

W wyniku prac nad Wieloletnim Planem Inwestycyjnym sporządzono Wieloletni Plan Finansowy / Prognozę Budżetową na lata 2009-2015, jako dokument komplementarny w stosunku do WPI, dostosowujący możliwości finansowe budżetu Miasta do planowanych nakładów inwestycyjnych.

W wyniku analizy i oceny 36 zgłoszonych wniosków inwestycyjnych oraz zastosowania przyjętych kryteriów wyboru zadań inwestycyjnych do realizacji, sporządzono listę 25 priorytetowych zadań inwestycyjnych do uwzględnienia w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym dla Miasta Bartoszyce na lata 2009-2015. Pozostałe 11 zadań wpisano na listę rezerwową. Założono, że lista ta stanowić będzie podstawę do tworzenia corocznych budżetów Miasta Bartoszyce, w części dotyczącej wydatków inwestycyjnych. Przedmiotowe listy prezentują Tabela 17 i 18.

Tabela 17. Lista zadań przeznaczonych do realizacji w latach 2009-2015 w ramach WPI

I.p	Nr zadania	Nazwa zadania
1	Zadanie 32	Budowa hali widowiskowo-sportowej
2	Zadanie 33	Budowa basenu
3	Zadanie 35	Modernizacja budynku BDK
4	Zadanie 4	Rewitalizacja nawierzchni drogowych na obszarze starego miasta oraz budowa kanalizacji deszczowej
5	Zadanie 1	Modernizacja ul. Wojska Polskiego, Marksa
6	Zadanie 3	Modernizacja ul. Konopnickiej, Kolejowej, Pieniężnego, Limanowskiego
7	Zadanie 27	Budowa boisk wielofunkcyjnych i innych urządzeń sportowo-rekreacyjnych przy SP nr 7 i gimnazjum nr 2 w Bartoszycach
8	Zadanie 30	Zagospodarowanie terenu Zespołu Szkół nr 1 w Bartoszycach
9	Zadanie 21	Oświetlenie ul. Prusa oraz ciągów pieszych terenów sportowo-rekreacyjnych
10	Zadanie 31	Budowa kompleksu boisk przy Szkole Podstawowej nr 4 w Bartoszycach
11	Zadanie 34	Adaptacja budynku mieszkalnego przy ul. Jagiellończyka 1 na potrzeby usług rekreacyjno-sportowych
12	Zadanie 18	Uzbrojenie terenów pod os. 650-lecia
13	Zadanie 19	Uzbrojenie terenów przemysłowych przy ul. Bema
14	Zadanie 5	Modernizacja ulic Młynarska, Wybrzeża, Jagiellończyka z włączeniem do ul. Bema
15	Zadanie 17	Uzbrojenie os. Międzytorze I i II
16	Zadanie 28	Zagospodarowanie terenu przed budynkiem SP nr 3 w Bartoszycach
17	Zadanie 29	Budowa przedszkola na osiedlu "Działki"
18	Zadanie 25	Budowa kompleksu boisk na terenie Zespołu Szkół z UJN
19	Zadanie 9	Modernizacja z rozbudową budynku mieszkalnego przy ul. Kopernika 6-7
20	Zadanie 10	Modernizacja oraz termomodernizacja budynku przy ul. Jagiellończyka 8
21	Zadanie 11	Modernizacja budynku przy ul. Hubalczyków 2
22	Zadanie 13	Modernizacja oraz termomodernizacja budynku przy ul. Pułaskiego 3-4
23	Zadanie 36	Adaptacja budynku na potrzeby Śródmiejskiego Klubu Aktywizacji Mieszkańców
24	Zadanie 22	Budowa zbiornika wody pitnej dla Bartoszyce
25	Zadanie 24	Budowa separatorów na sieciach kanalizacji deszczowej

Tabela 18. Lista zadań rezerwowych WPI

I.p	Nr zadania	Nazwa zadania	Liczba punktów
1	Zadanie 20	Uzbrojenie terenów przemysłowych przy ul. Struga w infrastrukturę techniczną	20
2	Zadanie 15	Modernizacja budynku przy ul. Marksa 10	18
3	Zadanie 2	Modernizacja ul. Sikorskiego	18
4	Zadanie 12	Modernizacja oraz termomodernizacja budynku przy ul. Robotnicza 4	18
5	Zadanie 14	Modernizacja oraz termomodernizacja budynku przy ul. Okrzei 4	18
6	Zadanie 16	Modernizacja oraz termomodernizacja budynku przy ul. Orzeszkowej 3-4	18
7	Zadanie 7	Modernizacja ul. Przemysłowej oraz budowa infrastruktury technicznej	16
8	Zadanie 6	Modernizacja ulicy Armii Krajowej	12
9	Zadanie 23	Skanalizowanie ciekłu wodnego przy ul. Bema	10
10	Zadanie 26	Zagospodarowanie terenu za budynkiem Sp nr 7 i Gimnazjum nr 2 w Bartoszytach	9
11	Zadanie 8	Budowa ul. Popiełuszki	7

Zakłada się, iż ostatecznie na wszystkie zadania inwestycyjne wpisane do Wieloletniego Planu Inwestycyjnego dla Miasta Bartoszyce na lata 2009-2015 (wyłączając listę rezerwową) zostanie wydanych ponad 103,5mln zł, przy uwzględnieniu różnych źródeł finansowania. Łączne zestawienie nakładów inwestycyjnych z uwzględnieniem źródeł finansowania zaprezentowano w Tabeli poniżej.

Tabela 18. Zestawienie planowanych nakładów na inwestycje związane z WPI w latach 2009-2015 [PLN]

Nakłady ogółem	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	RAZEM (suma)
Budżet miasta	12 555 000	14 800 000	7 653 000	8 780 000	800 000	600 000	350 000	45 538 000
Kredyty/pożyczki	375 000	750 000	1 500 000	0	750 000	750 000	750 000	4 875 000
Środki do pozyskania z UE	9 770 000	15 800 000	11 431 000	8 386 000	1 200 000	0	0	46 587 000
Środki zewnętrzne	3 000 000	0	400 000	1 400 000	250 000	1 450 000	100 000	6 600 000
RAZEM (suma)	25 700 000	31 350 000	20 984 000	18 566 000	3 000 000	2 800 000	1 200 000	103 600 000

VI. Załączniki

Załącznik 1. Zarządzenie nr 76/2008 Burmistrza Miasta Bartoszyce z dnia 3 czerwca roku w sprawie powołania Zespołu Koordynacyjnego ds. Wieloletniego Programu Inwestycyjnego.

Załącznik 2. Szablon karty informacyjnej zadania

Załącznik 3. Kryteria oceny wniosków inwestycyjnych

Załącznik 4. Zestawienie zadań inwestycyjnych